

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS MODUŁU (PRZEDMIOTU)

Informacje ogólne

Nazwa modułu: Stomatologia zachowawcza z endodoncją	
Rodzaj modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Wydział PUM	Lekarsko-Stomatologiczny (WLS)
Kierunek studiów	lekarsko-dentystyczny (KLD)
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok, semestr studiów np. rok 1, semestr (I i II)	Rok 3, semestr (V i VI)
Liczba przypisanych punktów ECTS (z rozbiciem na semestry)	6 ECTS (semestr V-3, semestr VI-3)
Formy prowadzenia zajęć	wykłady/seminaria/ćwiczenia/laboratoria/itp. (liczba godzin) V semestr: W-10, S-6, Ćw-39 VI semestr: W-10, S-3, Ćw-42
Forma zaliczenia	zaliczenie na ocenę
Kierownik jednostki	Prof. dr hab. Jadwiga Buczkowska- Radlińska
Osoby prowadzące zajęcia z zaznaczeniem adiunkta dydaktycznego lub osoby odpowiedzialnej za przedmiot	Prof. dr hab. Jadwiga Buczkowska- Radlińska, Dr hab. prof. PUM Alicja Nowicka Dr Monika Szmidt-Kondys Dr Matylda Trusewicz <u>Dr Zofia Marzec Koronczewska</u> Dr Anna Stogiera Dr Jolanta Sikorska-Bochińska Lek. dent. Paweł Berczyński Lek. dent. Aleksandra Kulas-Bałaban Lek. dent. Kinga Kaczor Lek. dent. Katarzyna Lewusz-Butkiewicz Lek. dent. Natalia Smuga Lek. dent. Joanna Metlerska Lek. dent. Irini Fagogeni Lek. dent. Martyna Zielińska Lek. dent. Mateusz Granat adres e-mail: zstzach@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki	http://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-lekarsko-stomatologiczny/katedra-i-zaklad-stomatologii-zachowawczej-i-endodoncji
Język prowadzenia zajęć	polski

Informacje szczegółowe

Cele modułu/przedmiotu		<p>Głównym celem kształcenia jest przygotowanie kompetentnych lekarzy dentystów do stomatologicznego leczenia osób dorosłych.</p> <p>Szczególny nacisk kładzie się na nabycie przez absolwenta umiejętności myślenia klinicznego, badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, postępowania diagnostycznego i prowadzenia diagnostyki różnicowej.</p> <p>Przyswojona szczegółowa wiedza na temat prawidłowej budowy, funkcji oraz etiologii, patologii i objawów chorób narządu żucia a także poznanie nowoczesnych technik diagnostycznych i metod leczenia, umożliwi absolwentowi skuteczne postępowanie terapeutyczne w wybranych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi u osób dorosłych.</p> <p>Dodatkowo, nabyta umiejętność doboru i wdrażania różnych metod profilaktyki schorzeń jamy ustnej i całego układu stomatognatycznego, szerzenia oświaty zdrowotnej i propagowania wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, pozwoli na indywidualne planowanie postępowania profilaktyczno- leczniczego, realizację i ocenę programów dla osób z grupy wysokiego ryzyka próchnicy i innych chorób tkanek wewnątrzustnych.</p> <p>Absolwent przyswaja wiedzę na temat wzajemnych powiązań między medycyną ogólną a stomatologią, wpływu chorób ogólnych i metod ich leczenia na postępowanie stomatologiczne oraz nabywa umiejętności rozpoznawania objawów chorób ogólnoustrojowych manifestujących się w jamie ustnej. Podejmuje stosowne stomatologiczne postępowanie lecznicze przed zabiegami operacyjnymi, radioterapią i chemioterapią.</p>
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	<p>Znajomość budowy i funkcji układu stomatognatycznego.</p> <p>Znajomość podstaw i zasad dezynfekcji, sterylizacji i postępowania aseptycznego.</p> <p>Znajomość wyposażenia gabinetu stomatologicznego, działania sprzętu, zastosowania instrumentarium.</p> <p>Znajomość składu, właściwości, przeznaczenia podstawowych grup leków i materiałów stosowanych w leczeniu stomatologicznym.</p> <p>Znajomość podstawowych zasad leczenia ubytków próchnicowego pochodzenia.</p> <p>Znajomość zasad ergonomii i bezpieczeństwa pracy.</p>
	Umiejętności	<p>Pracuje w gabinecie stomatologicznym z uwzględnieniem ergonomii i bezpieczeństwa pracy.</p> <p>Opracowuje i wypełnia ubytki próchnicowe w zębach fantomowych.</p> <p>Opracowuje i wypełnia kanały korzeniowe w zębach fantomowych.</p> <p>Dobiera, zarabia i stosuje odpowiednie materiały i leki.</p>
	Kompetencji społecznych	<p>Nawyk samokształcenia, umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem.</p>

Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
lp. efektu kształcenia	Student, który zaliczył moduł (przedmiot) wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do) Zakładanych Efektów Kształcenia	Sposób weryfikacji efektów kształcenia*
W01	zna zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i mineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy	K_F.W07	<p>Ocenianie ciągłe na ćwiczeniach/ kontrola umiejętności praktycznych. Seminaria tematyczne ustne. Zaliczenie semestralne testowe: - po V semestrze 30 pytań - po VI semestrze 30 pytań</p>
W02	zna zasady postępowania w przypadku chorób okołowierzchołkowych	K_F.W08	
W03	zna morfologię jam zębowych i zasady leczenia endodontycznego oraz instrumentarium	K_F.W09	
W04	zna przyczyny i zasady postępowania w przypadku powikłań chorób układu stomatognatycznego	K_F.W14	
W05	zna zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne	K_F.W19	
U01	przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną	K_F.U01	
U02	przeprowadza badanie fizykalne pacjenta	K_F.U02	
U03	wyjaśnia pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustala sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie	K_F.U03	
U04	przekazuje pacjentowi lub jego bliskim złe informacje o stanie zdrowia	K_F.U04	
U05	interpretuje wyniki badań dodatkowych	K_F.U06	
U06	ustala wskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego	K_F.U07	
U07	zna profilaktykę chorób jamy ustnej	K_F.U08	
U08	Zna zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk	K_F.U09	
U09	zna zasady postępowania w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych	K_F.U11	
U10	prowadzi bieżącą dokumentację pacjenta, wypisuje skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne	K_F.U13	
U11	przedstawia wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców	K_F.U15	
U12	opisuje zmiany patologiczne komórek, tkanek i narządów według podstawowych mechanizmów	K_F.U16	
U13	dobiera i wykonać właściwe testy wskazujące na liczebność bakterii próchnicotwórczych w jamie ustnej	K_F.U17	
U14	ustala leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego	K_F.U18	

U15	stosuje odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym celem zniesienia bólu i lęku	K_F.U19	
K01	wykazuje nawyk samokształcenia i uczenia się przez całe życie	K_K01	
K02	akceptuje potrzebę standardów etycznych i uwarunkowania prawne związane z wykonywanym zawodem	K_K02	
K03	okazuje szacunek wobec pacjenta, grup społecznych oraz troskę o ich dobro i bezpieczeństwo	K_K05	
K04	rozumie potrzebę zachowania tajemnicy lekarskiej i poszanowania praw chorego	K_K09	

Tabela efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć

lp.	SYMBOL (odniesienie do) Zakładanych Efektów Kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	...	...	...
1.	K_F.W07	X	X		X			
2.	K_F.W08	X						
3.	K_F.W09	X						
4.	K_F.W14		X					
5.	K_F.W19	X			X			
6.	K_F.U01	X	X		X			
7.	K_F.U02	X	X		X			
8.	K_F.U03	X	X		X			
9.	K_F.U04	X	X		X			
10.	K_F.U06	X	X		X			
11.	K_F.U07	X	X		X			
12.	K_F.U08		X					
13.	K_F.U09		X					
14.	K_F.U11	X	X		X			
15.	K_F.U13	X	X		X			
16.	K_F.U15				X			
17.	K_F.U16		X		X			
18.	K_F.U17	X	X		X			
19.	K_F.U18	X	X		X			
20.	K_F.U19				X			
21.	K_K01				X			
22.	K_K02				X			
23.	K_K05				X			
24.	K_K09				X			

Treści kształcenia			
lp. treści kształcenia	Opis treści kształcenia	ilość godzin	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
	Wykłady:		
TK 01	<p>Badanie pacjenta i rejestracja wyników badania w karcie pacjenta, dokumentacja medyczna.</p> <p>Etiopatogeneza i diagnostyka choroby próchnicowej.</p> <p>Planowanie leczenia stomatologicznego ze szczególnym zwróceniem uwagi na plan profilaktyczno-leczniczy.</p> <p>Ubytki niepróchnicowego pochodzenia – etiologia, diagnostyka, leczenie.</p> <p>Nowoczesne techniki opracowywania i wypełniania ubytków próchnicowych.</p> <p>Nowoczesne systemy łączące stosowane w technice adhezyjnej wypełniania ubytków.</p>	10	<p>W01</p> <p>U01, U02, U03, U04, U05, U06, U10, U12, U13, U14</p>
TK 02	<p>Leczenie biologiczne.</p> <p>Ból i jego znaczenie w diagnostyce stomatologicznej</p> <p>Etiopatogeneza, diagnostyka i leczenie chorób miazgi.</p> <p>Etiopatogeneza, diagnostyka i leczenie chorób tkanek okołowierzchołkowych.</p> <p>Środki lecznicze i materiały stosowane w endodoncji.</p> <p>Materiały do wypełniania kanałów korzeniowych.</p> <p>Pomiar długości roboczej kanałów korzeniowych.</p> <p>Metody opracowywania kanałów korzeniowych.</p> <p>Metody wypełniania kanałów korzeniowych.</p> <p>Znieczulenie w endodoncji</p>	10	<p>W01, W02, W03, W05</p> <p>U03, U04, U05, U06, U12, U14, U15</p>
	Seminaria:		
TK 03	<p>Znaczenie wywiadu ogólnego i szczegółowego.</p> <p>Techniki stosowane w badaniu fizykalnym w celu oceny stanu przedmiotowego. Zapisywanie wyników badania w karcie pacjenta, wskaźniki. Zasady prowadzenia, przechowywania i udostępniania dokumentacji medycznej. Definicja próchnicy zębów.</p> <p>Czynniki etiologiczne próchnicy zębów. Bakteryjny aspekt choroby próchnicowej. Udział węglowodanów w powstawaniu próchnicy zębów.</p> <p>Wpływ budowy i morfologii twardych tkanek zęba oraz czasu na rozwój choroby próchnicowej. Rola płytki nazębnej w powstawaniu próchnicy zębów.</p> <p>Skład, funkcja oraz rola śliny w modyfikowaniu procesu próchnicowego. Diagnozowanie ryzyka choroby próchnicowej.</p>	3	<p>W01</p> <p>U01, U02, U03, U04, U05, U10, U12, U13</p>

TK 04	<p>Obraz mikroskopowy choroby próchnicowej w szkliwie, zębini i cemencie korzeniowym.</p> <p>Kryteria podziału próchnicy. Próchnica ostra, przewlekła, zatrzymana-obraz i przebieg kliniczny. Kliniczne postacie próchnicy zębów. Obraz próchnicy wtórnej, nietypowej, okrężnej, ukrytej, kwitnącej, wczesnej, aktywnej, nieaktywnej. Metody diagnozowania klinicznego zmian próchnicowych. Obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie próchnicy początkowej w zależności od ryzyka choroby próchnicowej. Obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie próchnicy powierzchownej w zależności od ryzyka choroby próchnicowej. Obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie próchnicy średniej, w zależności od ryzyka choroby próchnicowej. Wskazania do założenia podkładu. Opracowanie ubytku do wypełnień adhezyjnych i nie adhezyjnych. Próchnica wtórna, wskazania do naprawy lub wymiany wypełnienia. Działanie leków i wybór materiałów w leczeniu początkowych stadiów próchnicy. Zalecenia terapeutyczne z uwzględnieniem poziomu ryzyka(poziom niski i umiarkowany). Zalecenie terapeutyczne z uwzględnieniem poziomu ryzyka(poziom wysoki i bardzo wysoki).</p>	3	W01 U05, U06, U09, U12, U14
TK 05	<p>1. Ubytki niepróchnicowego pochodzenia (abrazja, demastykacja, atrycja, resorpcja, erozja) - diagnostyka, etiologia, obraz kliniczny, leczenie, profilaktyka.</p> <p>2. Próchnica wtórna (diagnozowanie, obraz kliniczny, rodzaje /wewnętrzne, zewnętrzne/, powikłania, postępowanie lecznicze, zapobieganie.</p> <p>3.Obraz kliniczny, objawy i postępowanie w próchnicy średniej.</p> <p>4. Obraz kliniczny, diagnozowanie, leczenie w próchnicy głębokiej</p> <p>5. Przykrycie pośrednie miazgi – cel, wskazania, preparaty. Wybór materiału podkładowego w zależności od głębokości ubytku i zastosowanego materiału wypełniającego, rola podkładu, preparaty stosowane do biologicznego leczenia miazgi: działanie, rodzaj. Profilaktyka zapaleń miazgi w trakcie leczenia próchnicy. Ogólne i miejscowe wskazanie do biologicznego leczenia miazgi w przypadku próchnicy głębokiej i ubytków głębokich niepróchnicowych.</p>	3	W01, W04 U06, U07, U08, U09, U14
	Ćwiczenia:		
TK 06	<p>Praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej z zakresu diagnostyki i leczenia chorób twardych tkanek zębów u pacjentów w trakcie ćwiczeń klinicznych.</p>	81	U01, U02, U03, U04, U05, U06, U09, U10, U11, U13, U14, U15 K01, K02, K03, K04

Zalecana literatura:			
Literatura obowiązkowa			
1. Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Zbigniew Jańczuk, Urszula Kaczmarek, Mariusz Lipski Wyd. 2014			
2. Kariologia współczesna. Postępowanie kliniczne. Danuta Piątowska Wyd.2009			
3. Współczesna endodoncja w praktyce. Bolesława Arabska-Przedpełska, Halina Pawlicka Wyd.2012			
Literatura uzupełniająca			
1. Stomatologia Zachowawcza Tom I i II. Theodore M. Roberson, Harald O. Heymann, Edward J. Swift Jr. Praca zbiorowa pod redakcją Stanisława Suliborskiego Wyd. 2010			
2. Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego. Autor Maria Barańska-Gachowska Red. Lidia Postek-Stefańska Wyd. 2011			
3. Kliniczne postępowanie w kanałowym leczeniu zębów. Halina Pawlicka Wyd. 2007			
4. Współczesna stomatologia wieku rozwojowego. Dorota Olczak-Kowalczyk, Joanna Szczepańska, Urszula Kaczmarek Wyd. 2017 Rozdziały: IV-IX			
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)			
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]		
	W ocenie (opinii) nauczyciela	W ocenie (opinii) studenta	Średnia
Godziny kontaktowe z nauczycielem	110		
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium			
Czytanie wskazanej literatury			
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.			
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki			
Przygotowanie do egzaminu			
Inne			
Sumaryczne obciążenie pracy studenta			
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	6		
Uwagi			

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

EP – egzamin pisemny

EU - egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O - ocena aktywności i postawy studenta

SL - sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS - ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne